

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ**

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
ФАКУЛЬТЕТУ ЖУРНАЛІСТИКИ ЗНУ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ
НА 2023-2025 РОКИ**

**Затверджено рішенням Вченої ради
факультету від «28» лютого 2023 р.,
протокол № 7**

м. Запоріжжя

2023

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Стратегія розвитку факультету журналістики Запорізького національного університету на 2023- 2025 роки розроблена відповідно до Конституції України, Закону України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII «Про освіту», Закону України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту», Закону України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність», Закону України від 14 вересня 2006 р. № 143-V (в ред. Закону України від 2 жовтня 2012 р. № 5407- VI «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», Постанови Кабінету Міністрів України від 22 листопада 2017 р. № 912 «Про затвердження Порядку та критеріїв надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу», Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», інших нормативно-правових актів у галузі освіти і науки, Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 року № 64/202210, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102- IX; Закону України «Про основи національного спротиву» від 12 червня 2022 року № 1702-IX, Закону України «Про особливості трудових відносин в умовах воєнного стану» від 19 липня 2022 року № 2136-IX, наказу МОН України «Про деякі питання організації роботи закладів фахової передвищої, вищої освіти на час воєнного стану» від 07 березня 2022 року № 235 Статуту Запорізького національного університету, Стратегії розвитку Запорізького національного університету в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України на 2023-2025 роки.

Стратегія розвитку факультету ґрунтується на прогнозуванні глобальних тенденцій динаміки інформаційної галузі, нагальної необхідності підготовки фахівців відповідних напрямів; актуальній потребі українського суспільства

в адекватному сприйнятті медійних процесів та виробленні вміння критично аналізувати інформацію.

Стратегічна мета факультету як структурного підрозділу ЗНУ полягає в тому, щоб у період воєнного стану та післявоєнної відбудови зберегти досягнення попередніх років та забезпечити умови для сталого розвитку, закріпити провідні позиції в підготовці висококваліфікованих фахівців за спеціальностями 061 «Журналістика» та 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», сприяти розвитку наукових досліджень, посиленню ролі інноваційного складника в освітній і дослідній діяльності, інтеграції до європейського і світового освітнього простору.

У цей історичний період факультет журналістики вбачає свою **місію** у формуванні людського капіталу, здатного забезпечити якісну комунікацію соціуму задля перемоги України над рашистськими загарбниками, повоєнного відновлення держави та повноцінного представлення її в європейській та світовій спільноті.

Цим зумовлена структуризація змісту стратегії за **5 напрямками**

1. Організаційні засади та система управління.
2. Освітня діяльність
3. Наукова діяльність
4. Розвиток міжнародних зв'язків та співробітництва
5. Комунікаційні цінності.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ФАКУЛЬТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Із 24 лютого 2022 р. факультет функціонує в екстремальних умовах воєнного стану. Майже 50 % здобувачів вищої освіти та 25 % НПП факультету через близькість закладу до лінії фронту виїхали за межі області та України. Це частково послабило організацію освітнього процесу та профорієнтаційну роботу факультету.

Серед **«сильних сторін» факультету**, що уможливили відносно невелике зниження ключових показників за основними напрямками діяльності вишу, варто вказати такі:

1. Високий авторитет факультету у вітчизняній системі журналістської освіти.
2. Попит на випускників факультету на ринку праці
3. Велика увага формуванню практичних умінь і навичок здобувачів (за весь період навчання на бакалавраті впродовж восьми семестрів студенти проходять 7 навчальних та виробничих практик).
4. Потужна матеріально-технічна база.
5. Співпраця із зарубіжними ЗВО, професійними міжнародними спільнотами, грантова діяльність.

Серед **слабких сторін** варто виокремити такі:

1. Низький рівень академічної мобільності студентів, що гальмує повноцінну інтеграцію здобувачів в міжнародний ринок освітніх послуг.
2. Опір частини науково-педагогічних працівників інноваціям під час організації освітнього процесу та профорієнтаційної роботи.
3. Відсутність постійно діючої системи контролю за організацією освітнього процесу, неможливість проведення відкритих пар через проблеми з енергопостачанням та зв'язком
4. Неможливість відвідувати та проводити заняття за розкладом викладачами та здобувачами факультету, які евакуювались (інший часовий пояс, працевлаштування студентів і т.п.)

Серед **можливостей**, що відкриваються перед факультетом в контексті поточної ситуації, варто назвати такі:

1. Збільшення кількості членів суспільства, які розуміють роль правдивої, професійно підготовленої інформації для масового споживання

2. Підтримка державою закладів вищої освіти Запоріжжя шляхом переведення значної кількості здобувачів на навчання за державним замовленням.

3. Розвиток цифрових освітніх технологій, удосконалення форм дистанційного навчання, інтеграція підходів чутливості й толерантності в умовах соціальних викликів та війни.

4. Підтримка вітчизняних вишів міжнародною спільнотою, що надає можливість розширити академічну мобільність НПП та здобувачів та грантову діяльність.

Із-поміж ключових **загроз** діяльності факультету в умовах воєнного часу першочергове значення мають:

1. Відсутність безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу

2. Зменшення кількості випускників шкіл у зв'язку з евакуацією в інші регіони України та за кордон.

3. Низький рівень фінансового забезпечення суспільства.

4. Наявність у регіоні ще трьох ЗВО, які готують фахівців у сфері журналістики.

3. ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ ПОКАЗНИКИ, ЯКИХ НЕОБХІДНО ДОСЯГНУТИ ФАКУЛЬТЕТУ ДО 01.01.2025 р.

1. Оптимізація співвідношення ліцензійних обсягів та студентського контингенту між освітніми ступенями бакалавра та магістра.

2. Збереження наявного штату науково-педагогічних працівників факультету із відповідними науковими ступенями та вченими званнями у такій кількості: докторів наук, професорів –3, кандидатів наук, доцентів –22 осіб.

3. Збільшення на 20 % кількості участі викладачів і студентів у міжнародних наукових конференціях.

4. Зростання кількості публікацій науково-педагогічних працівників факультету в міжнародних наукометричних базах даних Scopus і Web of

Science щорічно.

5. Підвищення кількості студентів-переможців міжнародних та всеукраїнських наукових конкурсів та олімпіад на 25 % (2020 р. – маємо 3).

6. Збільшення кількості науково-педагогічних працівників, які виконують обов'язки наукових керівників (консультантів) здобувачів наукових ступенів.

7. Впровадження англomовних навчальних курсів на факультеті.

8. Впровадження англomовних компонентів у дисципліни викладачами, які мають рівень володіння іноземною мовою на рівні B2 і вище (Сірінюк-Долгарьова К. Г., Костюк Ю. В., Чабаненко М. В., Мірошніченко П. В., Усманова О. В., Іванюха Т. В., Лебідь Н. М., Доценко К. О.).

9. Організація навчальних візитів іноземних викладачів, експертів і журналістів-практиків (очно і дистанційно).

10. Співпраця з програмою імені Фулбрайта в Україні, залучення іноземних викладачів для роботи на факультеті.

11. Налагодження співпраці із зовнішніми стейхолдерами – випускниками і роботодавцями шляхом залучення «Асоціації випускників факультету журналістики» та «Експертної ради роботодавців», організації зустрічей і спільних заходів задля постійного оновлення і покращення освітніх програм факультету.

12. Діяльність іміджевої групи для формування й популяризації позитивного образу факультету журналістики, розробки і виготовлення відповідних матеріалів.

13. Наповнення Ютуб-каналу кращими студентськими відеороботами.

14. Відновлення повноцінного функціонування та подальше технічне забезпечення навчальних лабораторій журналістики за рахунок реалізації грантових проєктів кафедр.

15. Утвердження внутрішньої культури якості навчання і викладання на освітніх програмах факультету шляхом проведення щосеместрових опитувань студентів, залучення їх та інших стейкхолдерів (викладачів,

батьків, випускників, роботодавців, громадський сектор) до постійного перегляду і удосконалення освітніх програм.

16. Популяризація принципів академічної доброчесності, проведення постійних просвітницьких та промоційних заходів (наукові семінари кафедр, круглі столи, публічні передзахисти кваліфікаційних робіт тощо) щодо унеможливлення випадків академічної недоброчесності.

17. Популяризація неформальної освіти, національної та міжнародної академічної мобільності і забезпечення студентам зарахування здобутих там результатів навчання, керуючись відповідними положеннями ЗНУ.

18. Вдосконалення освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії.

Реалізація стратегії розвитку факультету зміцнить лідируючі позиції у сфері журналістської освіти в Україні. Запорукою успіху є такі фактори:

– факультет є органічним складником потужного вищого навчального закладу регіону – Запорізького національного університету;

– освітній процес, навчально-методичне забезпечення, науковий та міжнародний напрямки діяльності орієнтовані на всебічний розвиток потенціалу студентського і професорсько-викладацького складу факультету;

– потужна медійна база (телестудія, інтернет-радіостанція, інтернет-порталу «Пороги», редакційно-видавничий відділ, прес-центр, обласна академічна газета «Запорізький університет») сприяє формуванню у студентів практичних умінь і навичок з фаху.

4. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ НА 2023-2025 РОКИ

4.1. Організаційні засади та система управління

1. Підготувати документацію, навчально-методичне забезпечення і здійснити акредитацію освітньої програми «Інформаційно-комунікаційна справа» та PhD програми «Журналістика» у 2023 / 24 н. р.

2. З метою заповнення ліцензійних місць з усіх освітніх програм

активніше й ефективніше проводити профорієнтаційну роботу, зокрема:

- у школах та коледжах Запоріжжя та Запорізької області, Дніпропетровської, Донецької областей;

- серед випускників спеціальності «Журналістика» вищих навчальних закладів південно-східного регіону для вступу в магістратуру та серед випускників інших факультетів різних вишів для вступу на магістерську освітню програму «Медіакомунікація»;

- продовжувати роботу з підготовки для радіо «Юніверс», студентського порталу «Пороги» та для сторінок факультету у соцмережах циклу інтерв'ю з випускниками факультету журналістики, які виявляють активну громадську позицію під час війни, досягли творчих успіхів зі спеціальності;

- продовжувати висвітлювати інформацію про факультет через ЗМІ та соціальні мережі;

3. продовжувати практику активної співпраці із загальноосвітніми школами регіону та вищими навчальними закладами I – II рівнів акредитації, зокрема; а) проведення семінарів і майстер-класів для вчителів з основ журналістики та медіакультури; б) кожній кафедрі створити мобільні групи зі складу студентів та викладачів для виступу перед школярами та учнями коледжів із медіаосвітньої тематики; в) практикувати проведення екскурсій школярів та учнів коледжів у навчальні лабораторії факультету з елементами роботи на знімальному майданчику; г) організовувати тренінги для вчителів та учнів зі створення електронної газети, контенту для шкільних радіостанцій, ведення блогів; д) ширше використовувати такі інноваційні профорієнтаційні види роботи: флешмоби у соціальних мережах (конкурс на найкращий хештег); квест на визначення майбутньої професії; «книжкова толока на факультеті журналістики»; е) продовжити практику проведення фестивалю шкільних медіа для загальноосвітніх шкіл регіону; є) для взаємодії з абітурієнтами та популяризації освітніх програм реалізовувати проєкти кафедр «Редакторія», «Реклама. Занурення», «Створення

медіаконтенту»; ж) організувати тематичні зустрічі з учнями шкіл до професійних свят – Дня рекламіста, Дня працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження, Дня журналіста; з) проводити зустрічі з адміністрацією факультету та Студентською радою .

4. Для зміцнення якісного складу кадрового потенціалу кафедр факультету з науковими ступенями і вченими званнями необхідно здійснити:

- захист докторської дисертації Мірошніченком П.В (2025 р.);
- отримання атестату професора: Чернявська Л.В. (2023 р.), Ковпак В.А. (2023 р.);

- отримання атестата доцента: Лебідь Н.М. (2023 р.), Костюк Ю.В. (2023 р.), Рогова Т.А. (2023 р.), Микитів Г. В. (2024 р.), Виговська Н.А. (2024 р).

- посилити персональну відповідальність завідувачів кафедр за формування науково-педагогічного складу, його спроможність надавати якісні освітні послуги, створення здорового психологічного клімату в колективі;

- посилити вимоги до науково-педагогічних працівників за результативність наукової та навчально-методичної роботи відповідно до вимог, що висуваються до працівників вищої школи;

- розвинути та поглибити співробітництво з органами державної влади та місцевого самоврядування, бізнесовими структурами, іншими роботодавцями щодо підготовки для них висококваліфікованих фахівців, для розв'язання проблем розвитку галузей журналістики, реклами, зв'язків з громадськістю, видавничої справи та редагування, інформаційної діяльності.

4.2. Освітня діяльність

Операційна мета 1: Забезпечення якісної дистанційної освіти в умовах воєнного часу.

Завдання:

- постійно оновлювати зміст освітніх програм з урахуванням потреб

ринку праці, вимог роботодавців і економічних реалій воєнного часу, вимог, встановлених законодавством, стандартом вищої освіти та договором про надання освітніх послуг;

- впроваджувати змістові модулі, окремі курси, тематичні блоки дисциплін, орієнтовані на потреби воєнного часу;

- впорядкувати зміст вибіркових дисциплін та індивідуальних освітніх траєкторій студента;

- постійно вдосконалювати досвід навчання в дистанційному та онлайн форматі;

- залучати роботодавців до формування змістової складової освітніх програм і програмних результатів навчання, а також у викладанні окремих змістових модулів;

- систематично оновлювати навчально-методичне забезпечення дисциплін (НМКД), робочі навчальні плани в контексті формування професійних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання студентами, орієнтації навчальних дисциплін на практичну підготовку студентів;

- перейти від формального наповнення сторінок електронних навчальних курсів на платформі Moodle до якісного змістового;

- розробити та офіційно затвердити на факультеті систему дуальної освіти;

- активно залучати студентів до інформальної / неформальної освіти;

- використовувати можливості міжнародного співробітництва для підвищення якості освіти, зокрема шляхом реалізації проєктів Erasmus+ із розвитку потенціалу вищої освіти за напрямом «Реформування й модернізація освітніх програм»;

- оновлювати й розширювати перелік баз практик з урахуванням потреб ринку праці, вимог роботодавців і реалій воєнного часу;

- розробити алгоритм зарахування задокументованих результатів роботи за фахом як результатів виробничої практики;

– продовжити проведення на факультеті днів практики для студентів різних освітніх програм (один раз на рік);

– співпрацювати з органами студентського самоврядування в напрямку визначення задоволеності студентів якістю освітнього процесу, удосконалення освітнього процесу, адаптації першокурсників до системи навчання у ЗНУ;

– залучати до навчального процесу практиків зі сфери журналістики, реклами та PR, видавничої й редакторської діяльності, інформаційної справи для проведення майстер-класів і тренінгів (зокрема онлайн в умовах війни);

– модернізувати навчально-лабораторної бази факультету за кошти грантових проєктів;

– дотримуватися принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти і професорсько-викладацького складу;

– формувати у студентів соціальну відповідальність як медійника та волонтера умовах війни.

Індикатори досягнення операційної мети 1:

– інтегральний показник конкурентоздатності освітніх програм (раз на 3 роки);

– рівень задоволеності студентів змістом і якістю викладання вибіркового дисциплін;

– % електронних навчальних курсів, що здобули внутрішній сертифікат якості;

– кількість міжнародних партнерств за кожною освітньою програмою;

– % студентів, які беруть участь у процедурах оцінки якості освіти;

– % студентів, які отримали сертифікати інформальної (неформальної) освіти;

– % фахівців-практиків, залучених до викладання, від загальної кількості науково-педагогічних працівників;

– % надходжень від проєктів, спрямованих на розвиток матеріально-технічної бази;

– % акредитованих освітніх програм та результати акредитацій;

– результати опитувань ключових стейкхолдерів.

4.3. Наукова діяльність

Ключова проблема 1. Стратегічне регулювання наукової діяльності факультету.

Операційна ціль 1. Вдосконалення стратегічного планування наукової діяльності.

Завдання:

– адаптація стратегічних пріоритетів розвитку наукової та науково-просвітницької діяльності факультету із фокусуванням дослідницького прицілу на соціальні комунікації у воєнному контексті, дискурсі повоєнної відбудови, націоідентифікаційних практик;

– розвиток міждисциплінарної, міжгалузевої наукової комунікації як всередині університету, так і у співпраці з іншими науково-дослідницькими інституціями, ЗВО, активізація можливостей для користування базами даних, бібліотечними, архівними ресурсами на базі партнерських організацій, установ (наприклад, з Центром Вайзера з дослідження Європи і Євразії університету Мічигана (США), Музеєм пропаганди, Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою НУ «Львівська політехніка» тощо);

– підвищення ефективності наукових досліджень факультету журналістики шляхом їх популяризації та впровадження їх результатів у практику (наприклад, шляхом розробки й популяризації якісних і популярних курсів, лекторіїв для цифрових освітніх та просвітницьких платформ);

Індикатори досягнення операційної цілі 1:

– % науково-педагогічні працівники, як взяли участь у конкурсах наукових проєктів;

– кількість науково-педагогічних працівників, які впродовж року публікують щонайменше 1 авторську колонку, аналітичний або науково-популярний матеріал на провідних національних комунікаційних платформах;

– кількість розроблених якісних і популярних курсів, лекторіїв для цифрових освітніх та просвітницьких платформ;

– кількість наукових проєктів та заходів (конференцій, круглих столів тощо), що засвідчують ефективну синергетичну міждисциплінарну, міжгалузеву наукову комунікацію;

– інтеграція результатів наукових досліджень науково-педагогічних працівників у освітні програми;

– Індекс Хірша;

Ключова проблема 2. Активізація наукової діяльності факультету та підвищення відповідальності науково-педагогічних працівників за отримувані науково-інноваційні показники.

Операційна ціль 2. Позиціонування наукової діяльності як платформи фінансового добробуту і кар'єрного зростання.

Завдання:

– залучення зовнішнього фінансування від міжнародних організацій, що популяризують наукові дослідження, та використання пропозицій фінансування реалізації наукових тем за рахунок державного бюджету;

– визначення й застосування дієвих інструментів ідентифікації та залучення талановитої молоді на ранніх рівнях до вдосконалення персонального наукового профайлу, розбудови наукової кар'єри, комерціалізації інтелектуальних продуктів;

– використання інституційних можливостей для академічної мобільності аспірантів і науковців, зокрема, у рамках програм Erasmus+ та Horizon Europe та ін.;

– кореляція співпраці молодих учених факультету із Радою молодих вчених та Науковим товариством студентів, аспірантів і докторантів у напрямі залучення до актуальних ініціатив;

– підвищення конкурентоспроможності аспірантури шляхом акредитації освітньо-наукової програми;

– підвищення кваліфікації наукових керівників у рамках Школи наукового керівника.

Індикатори досягнення операційної цілі 2:

– співвідношення результативності наукової діяльності молодих вчених із загальною науковою результативністю факультету;

– кількість проєктів із зовнішнім фінансуванням та % студентів, аспірантів і молодих науковців, залучених до реалізації таких проєктів;

– % аспірантів і науковців, які беруть участь у програмах академічної мобільності, зокрема, віртуальної академічної мобільності;

– % захистів дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії в межах нормативного терміну підготовки та % отриманих НПП наукових звань;

– динаміка наукометричних показників (загальна кількість публікацій у Scopus і WoS, кількість публікацій у розрахунку на 1 науково-педагогічного працівника);

– показники комплексного аналізу фідбеку від учасників заходів, користувачів послуг та ЦА інформаційних продуктів.

Ключова проблема 3. Брак європейського фокусу у формуванні ціннісного й фахового профілю випускників та молодих учених.

Операційна ціль 3. Актуалізація європейського фокусу науково-освітнього простору факультету

Завдання:

– стимуляція наукових досліджень у царині європейських студій; організація науково-просвітницьких заходів і реалізація спільних проєктів у

співпраці з Українською асоціацією викладачів і дослідників європейської інтеграції;

– стимуляція участі у програмах міжнародного стажування, підвищення кваліфікації, набуття професійного досвіду Центру українсько-європейського наукового співробітництва та ін. платформах;

– імплементація освітніх компонент із фокусом на європейські медіаційності та фахові комунікаційні практики в навчальні плани першого, другого та третього рівнів вищої освіти;

Індикатори досягнення операційної цілі 3:

– % публікацій із євроінтеграційним фокусом від загальної кількості публікацій із соціогуманітарних наук;

– % дисертаційних досліджень із європейським фокусом від загальної кількості дисертацій із соціогуманітарних наук.

Очікувані результати:

Головним результатом імплементації Стратегії у царині наукової діяльності стане ґрунтовне переосмислення і пріоритизація ролі наукової складової у профілі як окремого науково-педагогічного працівника, так і факультету загалом. Перехід до наскрізного стратегічного планування наукової діяльності, впровадження дієвих інструментів її активізації, самооцінювання, моніторинг ефективності популяризаційних заходів та впровадження наукових результатів у практику, за очікуваннями, призведе до зростання кількості науково-педагогічних працівників, які беруть участь у конкурсах наукових проєктів, використовують інституційні можливості для академічної мобільності аспірантів і науковців, зокрема, у рамках програм Erasmus+ та Horizon Europe та ін. на 10% до кінця 2025 р.

Зосередження уваги на стратегічно важливих в умовах воєнного стану темах і напрямках наукових досліджень, консолідація зусиль щодо кадрового і ресурсного забезпечення таких досліджень призведе до стабільного

зростання кількості проєктів, які здобувають фінансування, показників комерціалізації наукових здобутків у розрахунку на 1 науково-педагогічного працівника, а відповідно, й обсягів надходжень від наукової діяльності.

Оскільки довгострокові перспективи наукової діяльності значною мірою визначаються успішністю залучення до неї молодих фахівців і забезпеченням наукової наступності в рамках наукових шкіл, окремий пакет заходів буде спрямовано на цільову підтримку талановитої молоді, орієнтація у роботі студентських осередків наукової роботи не стільки на кількісні, скільки на якісні показники, урізноманітнення форматів промоційних і тренінгових заходів (як-от, Школа молодого науковця), налагодження співпраці Ради молодих вчених та Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів призведе до стабільного зростання результативності молодих вчених.

Заходи із активізації публікаційної діяльності НПП призведуть до позитивних змін у динаміці наукометричних показників. Очікується щорічне збільшення кількості публікацій науковців у Scopus і WoS на 10% порівняно з попереднім роком.

У напрямі підготовки наукових кадрів об'єктивним показником успішності імплементації стратегії стане акредитація освітньо-наукової програми на 3 рівні вищої освіти та зростання відсотку дисертацій, успішно захищених впродовж 1–3 років після закінчення аспірантури. Використання можливостей підвищення кваліфікаційного рівня наукових керівників нової генерації як продовжувачів традицій і потенційних засновників нових наукових шкіл засобами заходів Школи наукового керівника до кінця 2025 р. має охопити 30% науковців, які провадять або планують наукове керівництво роботами аспірантів.

4.4. Розвиток міжнародних зв'язків та співробітництва

Ключова проблема 1. Інтернаціоналізація має бути системною роботою: регулярною, із залученням усіх кафедр, студентів – поодинокі, тимчасові ініціативи не формують стійкі довготривалі партнерства

Операційна ціль 1. Координація зусиль і консолідація ресурсів для започаткування стратегічних партнерств.

Завдання:

– аудит поточного стану, визначення потенційних «зон зростання» та проблемних зон інтернаціоналізації факультету;

– залучення викладачів та співробітників факультету до участі у міжнародних проєктах із метою популяризації мовної і культурної самобутності українців, інтеграції знань українознавчого спрямування в європейський культурний простір, у тому числі, онлайн;

– залучення студентів і викладачів факультету до участі в професійних, наукових міжнародних проєктах (конкурси, стипендії тощо), навчання та стажування за кордоном;

– налагодження співпраці з діаспорами українців у різних країнах світу, культурне волонтерство;

– впровадження механізмів контролю й забезпечення якості інтернаціоналізації;

– організаційно-інформаційне забезпечення: річне планування діяльності; календар участі у конкурсах, проєктах, тренінгах, зустрічах;

– організація запрошення іноземних професорів для проведення творчих зустрічей, майстер-класів, відкритих лекцій на факультеті;

– якісний розвиток наявних стратегічних партнерств; активізація партнерства з університетами, фондами, редакціями міжнародних медіаорганізацій, установами міст-побратимів Запоріжжя;

– продовження співробітництва з Міжнародною радою досліджень і обмінів (IREX), Дойче Велле Академією та Інтерлінк Академією (Німеччина), Європейською Асоціацією викладачів журналістики (JESTA), Інститутом міжнародної освіти й Програмою імені Фулбрайта (США) Посольством США в Україні та посольствами інших держав в Україні;

– розробка та подача заявок на отримання грантів науково-педагогічними працівниками, міжкафедральними робочими групами для практичного втілення своїх навчальних та наукових розробок.

Індикатори досягнення операційної цілі 1:

– динаміка кількісних показників аудиту: кількість студентів і науково-педагогічних працівників, які взяли участь у програмах академічної мобільності (фізичної й віртуальної) – вхідна й вихідна мобільність; кількість міжнародних проєктів та обсяги надходжень від них (із них % проєктів, започаткованих за результатами академічної мобільності науково-педагогічних працівників та адміністративно-управлінського персоналу);

– динаміка якісних показників аудиту: рівень впливу реалізованих угод і проєктів на діяльність факультету; рівень впливу міжнародних стажувань науково-педагогічних працівників на розвиток кафедр; рівень залученості та задоволеності студентів досвідом академічної мобільності (організаційна й змістова складова); рівень задоволеності учасників тренінгів; рівень формального визнання результатів академічної мобільності студентів і науково-педагогічних працівників; рівень задоволеності іноземних громадян досвідом навчання на факультеті (організаційна й змістова складова).

Ключова проблема 2. Неможливість повноцінної інтеграції на міжнародний ринок освітніх послуг та у Європейський освітній простір через брак англomовної освітньої пропозиції.

Операційна ціль 2. Формування англomовного освітнього середовища.

Завдання:

– розробка і впровадження англomовних програм або курсів;
– розробка англomовної версії сторінок факультету в соціальних мережах;

– підвищення якості мовної підготовки студентів; забезпечення участі студентів в англomовних курсах, круглий столах, speaking-club на базі

факультету та партнерських закладів вищої освіти; залучення викладачів із партнерських закладів вищої освіти до проведення занять англійською мовою в дистанційному форматі; заохочення участі студентів у курсах на платформах Coursera та аналогічних.

Індикатори досягнення операційної цілі 2:

– % науково-педагогічних та адміністративних працівників із рівнем англійської B2 і вище;

– кількість англійських курсів у розрахунку на 1 науково-педагогічного працівника з рівнем англійської B2;

– % студентів із рівнем англійської B2 і вище;

– % студентів, які впродовж року прослухали англійський курс на факультеті / в Університеті / у партнерському закладі вищої освіти / на платформі Coursera;

– % регулярно оновлюваних матеріалів про факультет та заходи на ньому, представлених на сайті англійською мовою, на сторінках в соціальних мережах;

– динаміка кількості іноземних громадян серед здобувачів вищої освіти.

Очікувані результати:

За результатами виконання поставлених завдань очікується стабільне зростання кількісних показників ефективності міжнародної діяльності. Відсоток угод, за якими впродовж звітнього періоду провадилася активність, зросте до 10–25%. Кількість студентів і науково-педагогічних працівників, які взяли участь у програмах академічної мобільності (як фізичної, так і віртуальної), зросте на 10–15% для вихідної мобільності і на 10% – для вхідної, зокрема, за рахунок розвитку англійської освітньої пропозиції, реалізації стратегічних партнерств із університетами Білефельд (Німеччина), відкриття нових каналів мобільності в рамках програми Erasmus+ та реалізації проєктів Erasmus+ з розвитку потенціалу вищої освіти. Факультет

матиме в активі щонайменше один міжнародний командний проєкт, фінансований закордонними організаціями-грантодавцями.

Постійний моніторинг якісних показників інтернаціоналізації має засвідчити й виміряти якісний вплив міжнародної співпраці на розвиток факультету: поширення кращих практик, започаткування нових програм, імплементацію нових методів і підходів тощо. Індикаторами подібного впливу можуть стати спільні публікації з іноземними колегами (збільшення на 10% у порівнянні з показниками 2021 р.), диверсифікація і ускладнення форматів міжнародного співробітництва (від конференцій до спільних публікацій, наукових і освітніх проєктів, де останні стосуватимуться вдосконалення методологій, модернізації освітніх програм, започаткування програми подвійного диплому бакалаврату/магістратури тощо), організаційні вдосконалення за рахунок впровадження кращих закордонних практик, гармонізація управлінської й організаційної структури відповідно до принципів Європейського освітнього й наукового простору.

Суттєву роль у якісному зростанні факультету у напрямку інтернаціоналізації відіграє програма тренінгів з боку Університету із питань підготовки проєктних заявок для участі у міжнародних конкурсах: нею передбачається охопити до 60% науково-педагогічних працівників, рівень задоволеності нею має сягнути 80%, а кількість успішних заявок зростатиме на 10% щороку.

Важливою запорукою інтернаціоналізації буде формування функціонального англomовного освітнього середовища, де до 50% науково-педагогічних працівників володіє англійською мовою на рівні B2 і вище.

Операційна ціль 3. Посилення європейського фокусу у формуванні ціннісного й фахового профілю випускників.

Завдання:

– організація, налагодження роботи кафедри Жана Моне на факультеті.

Індикатори досягнення операційної цілі 3:

- % курсів із європейським фокусом від загальної кількості дисциплін на факультеті;
- кількість реалізованих освітніх і наукових проєктів із європейських студій.

Очікувані результати:

У контексті отримання Україною статусу кандидата в члени ЄС, з огляду на важливість підготовки студентів факультету журналістики до провадження професійної діяльності за європейськими стандартами, в університеті буде реалізовано комплексну програму з розвитку європейських студій. В її рамках передбачається, зокрема, збільшення кількості модулів Жана Моне в освітніх програмах. Оскільки передбачається, що на факультеті з позитивним досвідом участі у програмі Жана Моне будуть створена відповідна кафедра Жана Моне, рівень активізації залучення викладачів у проєктах має зрости на 20–30%, а залучених студентів на 10–20%. Передбачається активна робота представників педагогічного колективу факультету журналістики у створенні в університеті та подальшому функціонуванні Центру досконалості Жана Моне («Centre for European Studies of Conflict and Violence»).

4.5. Комунікаційні цінності

Ключова проблема 1. Формування національної ідентичності та самосвідомості громадян в умовах повномасштабної збройної агресії та інформаційної війни.

Операційна ціль 1. Підвищення резистентності до інформаційних маніпуляцій та пропагандистських технологій, національно-патріотичне виховання

Завдання:

– розвиток навичок критичного мислення здобувачів освіти і викладачів шляхом організації дебатів, інтелектуальних ігор, рольових симуляцій;

– підвищення рівня медіаграмотності студентів і науково-педагогічних працівників;

– підсилення відчуття причетності до історичних процесів шляхом реалізації ініціатив, спрямованих на збереження колективної пам'яті (колекції фотографій, спогадів, артефактів);

– проведення заходів з профілактики поширення ксенофобських і расистських проявів серед студентської молоді;

– формування єдиної спільноти студентства та науково-педагогічних працівників;

– підтримка та зустрічі з ветеранами журналістської праці, студентами і випускниками факультету – учасниками бойових дій;

Індикатори досягнення операційної цілі 1:

– кількість учасників заходів із розвитку критичного мислення, меморіалізації, збереження історичної пам'яті – 100%;

– рівень задоволеності учасників тематичних заходів, слухачів навчальних курсів;

– кількість освітніх і дослідницьких проєктів, спрямованих на протидію маніпулятивним технологіям;

– кількість і типологія інтелектуальних продуктів, спрямованих на розвиток медіаграмотності, критичного мислення, протидію маніпулятивним технологіям;

– збільшення % проявів турботи та поваги до воїнів ЗСУ

Ключова проблема 2. Недостатній рівень культури української мови здобувачів вищої освіти.

Операційна ціль 2. Забезпечення належного вивчення української мови всіма здобувачами вищої освіти як вимоги професійного зростання у повоєнний період, формування українськомовного середовища як умови генерування української громадянської нації.

Завдання:

- широка популяризація української мови й українського культурного продукту; неухильне дотримання вимог чинного законодавства щодо використання української мови в усіх сферах діяльності факультету;
- упровадження мовної політики, спрямованої на усвідомлення кожним співробітником факультету державотворчої і консолідаційної ролі української мови.

Індикатори досягнення операційної цілі 2:

- % навчальних курсів, змістових модулів, тематичних блоків українознавчого спрямування, які б сприяли національно-патріотичному вихованню особистості;
- остаточне формування на факультеті українськомовного середовища в освітньому і культурно-просвітницькому просторі.

Ключова проблема 3. Брак європейського фокусу у формуванні ціннісного й фахового профілю випускників.

Операційна ціль 3. Випускник факультету всебічно готовий до життя та провадження професійної діяльності у країні-члені ЄС.

Завдання:

- проведення культурно-масових заходів, пов'язаних із входженням України до європейського простору

Індикатори досягнення операційної цілі 3:

- рівень обізнаності студентів у європейських цінностях, європейських практиках у сфері їхньої професійної діяльності;

Ключова проблема 4. Дисбаланс між фаховою й гуманістичною складовою вищої освіти, зниження рівня академічної культури.

Операційна ціль 4. Ціннісні орієнтири вищої освіти.

Завдання:

– наскрізне впровадження дієвих принципів студентоцентризму; боротьба з імітацією студентоцентризму й популізмом у тлумаченні студентоцентризму;

– вкорінення культури академічної доброчесності як наріжного каменю академічної культури; неухильне дотримання принципів академічної доброчесності у провадженні освітньої й наукової діяльності шляхом забезпечення прозорості, відкритості та фахової експертизи інтелектуального продукту;

– підсилення відповідальності за порушення академічної доброчесності як такі, що ставлять під загрозу засадничі принципи існування академічного середовища; впровадження принципу колегіального засудження порушень академічної доброчесності;

– вдосконалення форм і методів психологічної підтримки студентів і викладачів в умовах воєнного стану;

– підсилення соціальної згуртованості та соціальної відповідальності, зокрема, шляхом залучення студентів і співробітників до програм волонтерства на базі Волонтерського центру;

– здійснення професійного та трудового виховання для формування у студентів усвідомленого ставлення до навчання як основної форми трудової діяльності в період перебування в університеті, бережливого ставлення до державного майна;

– поширення серед студентів волонтерського руху, популяризація благодійності, участі в акціях милосердя як способу виховання в студентів почуття відповідальності;

- підвищення інклюзивності освітнього середовища.

Індикатори досягнення операційної цілі 4:

- показники участі студентів в управлінській та громадській діяльності факультету – **50** осіб, у заходах із контролю якості освітньої діяльності – **100** % осіб;
- кількість студентів та науково-педагогічних працівників, охоплених заходами з психологічної підтримки та протидії вигоранню, та рівень задоволеності ними;
- показники інклюзивності освітнього середовища;
- показники обізнаності студентів та науково-педагогічних працівників щодо принципів академічної доброчесності та відповідальності за їхнє порушення;
- збільшення проявів турботи до осіб з особливими потребами, сиріт, тимчасово евакуйованих осіб, дітей, які перебувають у будинках-інтернатах та дитячих будинках Запорізької області, почесного донорства тощо.

Очікувані результати:

В умовах збройної агресії російської федерації проти України програма «Комунікаційні цінності» набуває особливої значущості. За результатами її виконання до 80% академічної спільноти факультету буде охоплено заходами з розвитку національної ідентичності, формування критичного мислення, вдосконалення навичок медіаграмотності тощо.

Очікується остаточне формування на факультеті українськомовного середовища, яке б сприяло вихованню високої інтелектуальної культури спілкування між науково-педагогічними працівниками, адміністративним персоналом та здобувачами вищої освіти.

Факультет підтвердить свою роль в стінах університету як культурно-просвітницький і науковий простір із високим рівнем патріотизму, особливо в умовах повоєнного відродження.

Підвищені вимоги до здобувачів вищої освіти в розрізі мовного питання забезпечать формування майбутнього фахівця з високим рівнем володіння державною мовою та культурою українського професійного мовлення, що особливо важливо для усвідомлення національної ідентичності в час повоєнного відродження.

При вдосконаленні навичок медіаграмотності студентів і науково-педагогічних працівників особлива увага приділятиметься навичкам факт-чекінгу, розпізнавання маніпулятивних технологій і «мови ненависті».

Очікується, що до 50% факультетської спільноти візьмуть участь в ініціативах зі збереження колективної пам'яті про події російсько-української війни.

До 90% колективу факультеті візьмуть безпосередню участь у громадських обговореннях у рамках реалізації Програми увіковічення пам'яті членів академічної спільноти Університету, полеглих у боях за незалежність України.

За результатами моніторингових опитувань, рівень обізнаності студентів у європейських цінностях, європейських практиках у сфері їхньої професійної діяльності сягне 50% станом на кінець 2025 р.

Як частина студентоцентричного університету із глибоко вкоріненими традиціями студентського самоврядування, факультет всебічно сприятиме дієвому залученню студентської спільноти до управлінських процесів і процедур оцінки якості освіти. Передбачається, що цією діяльністю в тій чи іншій формі буде охоплено до 50% здобувачів. При цьому створення корпоративного стандарту академічної культури убезпечить факультетську спільноту і студентство від популістських тлумачень студентоцентризму і сприятиме розвитку стосунків між студентським і викладацьким загалом на засадах взаємоповаги, колегіальної підтримки й корпоративної солідарності.

Однією із найважливіших заporук формування ціннісного коду здобувача вищої освіти як носія академічної культури є неухильне дотримання принципів академічної доброчесності у провадженні освітньої й

наукової діяльності. Передбачається, що до кінця 2025 р. рівень усвідомлення студентами принципів академічної доброчесності й персональної відповідальності за їх дотримання сягне 100%.

Постійна загроза життю і здоров'ю учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану зумовлює підвищену увагу факультету до питання психологічної підтримки студентів і викладачів. З метою надання дієвої допомоги особам, що знаходяться у стані стресу або мають симптоми професійного вигорання (кількість таких серед науково-педагогічних працівників, за різними оцінками, може сягати 40%), психологічна служба Університету сприятиме проведенню на факультеті регулярного моніторингу психологічного стану співробітників і вживатиме профілактичних заходів, зокрема, інформаційні кампанії щодо підтримки ментального здоров'я.

Визнаючи соціальну відповідальність перед громадою і усвідомлюючи провідну роль факультету журналістики у згуртуванні українського суспільства в умовах екзистенційної загрози, факультет долучатиметься до діяльності Волонтерського центру як осередку дієвої допомоги вразливим категоріям населення і військовослужбовцям.

5. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Реалізація Стратегії розвитку факультету журналістики ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України (2023 – 2025 рр.) передбачає постійний системний контроль якості виконання безпосередніми виконавцями (шляхом самоаналізу й самооцінювання), а також відповідними структурами факультету (кафедрами, деканатом, студентською радою).

Проміжні результати контролю якості імплементації Стратегії узагальнюються у щорічному звіті з реалізації її ключових положень і презентуються на засіданні Вченої ради факультету.

Підсумкове звітування щодо реалізації Стратегії здійснюється на засіданні Вченої ради факультету не пізніше 30 грудня 2025 р.